

International
Labour
Organization

بیانیه سازمان بین المللی کار

در خصوص

اصول و حقوق بنیادین

در کار

مصوب اجلاس هشتاد و ششم کنفرانس بین المللی کار، ژنو،

۱۸ ژوئن ۱۹۹۸ (همراه پیوست اصلاحی

۱۵ ژوئن ۲۰۱۰)

بیانیه سازمان بین المللی کار در خصوص اصول و حقوق بنیادین در کار

مصوب اجلاس هشتم و ششم کنفرانس بین المللی کار

ژنو، ۱۸ ژوئن ۱۹۹۸ (همراه پیوست اصلاحی

۱۵ ژوئن ۲۰۱۰)

شابک: ۳-۳-۱۲۴۸۰۳-۲-۹۲-۹۷۸ (نسخه چاپی)

شابک: ۰-۴-۱۲۴۸۰۴-۲-۹۲-۹۷۸ (نسخه پی دی اف اینترنتی)

چاپ اول ۱۹۹۸

نسخه دوم با پیوست اصلاحی ۲۰۱۰

نامگذاری های به کار رفته در انتشارات سازمان بین المللی کار که مطابق با روش سازمان ملل است، و ارائه مطالب در آن اشاره به هیچ دیدگاهی از طرف دفتر بین المللی کار در ارتباط با جایگاه قانونی هیچ کشور، منطقه یا سرزمینی یا مراجع آن، یا در ارتباط با محدود کردن مرزهای آن ندارد. مسئولیت نظرات ابراز شده در مقالات امضا شده، مطالعات و دیگر مطالب ارائه شده صرفاً برعهده نویسندگان آنهاست و انتشارات دیدگاه های ابراز شده در آنها را از طرف دفتر بین المللی کار تایید نمی نماید. اشاره به نام شرکت ها و محصولات بازرگانی و فرآیندها دلالت بر تایید دفتر بین المللی کار نبوده، و هر گونه عدم ذکر نام یک شرکت، محصول بازرگانی یا فرآیند به خصوص نشانه عدم تایید نیست. نشریات سازمان بین المللی کار را می توان از طریق کتاب فروشی های بزرگ یا دفاتر محلی سازمان بین المللی کار در بسیاری کشورها، یا مستقیماً از طریق انتشارات سازمان بین المللی کار، به آدرس دفتر بین المللی کار، CH-1211، ژنو ۲۲، سوئیس دریافت نمود. کاتالوگ ها یا فهرست های انتشارات جدید به صورت رایگان از آدرس فوق قابل دسترسی است.

BRI

فتوکپی شده در سوئیس

GRA

چاپ شده در سوئیس

معرفی بیانیه

در تاریخ ۱۸ ژوئن ۱۹۹۸، سازمان بین المللی کار بیانیه اصول و حقوق بنیادین در کار و پلیگری آن را در ژنو به تصویب رساند که به موضوع چالش های جهانی شدن به عنوان محور بحث های مهم در سازمان بین المللی کار از سال ۱۹۹۴ می پردازد. هرچند جهانی شدن عاملی از عوامل رشد اقتصادی است، و رشد اقتصادی پیشنیاز پیشرفت اجتماعی است، این یک واقعیت است که جهانی شدن به تنهایی برای تضمین پیشرفت کافی نیست. بلکه باید با برخی مقررات مربوط به مسائل اجتماعی نهادینه در ارزش های مشترک همراه باشد تا همه دست اندرکاران بتوانند سهم عادلانه خود را از ارزشی که به خلق آن کمک کرده اند مطالبه کنند.

هدف این بیانیه هماهنگی و وفاق در تمایل به ایجاد انگیزه برای تلاش های ملی است تا اطمینان حاصل شود که پیشرفت اجتماعی در راستای پیشرفت اقتصادی و ضرورت احترام به تنوع در شرایط، امکانات و ترجیحات تک تک کشورها حرکت می کند.

گام اول در این راستا در سال ۱۹۹۵ در کپنهاگ برداشته شد و سران کشورها و دولت ها در اجلاس جهانی توسعه اجتماعی گردهم آمدند و تعهدات خاص و برنامه اقدامی در ارتباط با "حقوق اساسی کارگران" تصویب نمودند که در آن به موضوع منع کار اجباری و کار کودک، آزادی انجمن، حق تشکل و مذاکره دسته جمعی، دستمزد برابر برای کار بار ارزش برابر و رفع تبعیض در اشتغال پرداخته شده بود. کنفرانس وزرای سازمان تجارت جهانی در سال ۱۹۹۶ در سنگاپور برگزار شد. در این رویداد، کشورها تعهد خود برای رعایت استانداردهای اصلی بین المللی کار را تجدید نموده، و یادآور شدند که سازمان بین المللی کار نهاد ذی صلاح برای تدوین و رسیدگی به اینگونه استانداردها است و حمایت خود را از تلاش در ترویج این استانداردها مجددا مورد تاکید قرار دادند.

تصویب بیانیه سومین گام بود. به این شکل به تحقق هدف مندرج در بند ۵۴(ب) برنامه اقدام مصوب اجلاس کپنهاگ کمک شد که طبق آن رعایت حقوق اساسی کارگران ترویج و حفاظت شده و از کشورهای طرف مقابله نامه های مربوطه سازمان بین المللی کار درخواست می شود تا به طور کامل آنها را اجرا نمایند و سایر کشورها نیز اصول نهادینه در آنها را مد نظر قرار دهند.

سازوکار نظارتی موجود ابزاری در اختیار قرار می دهد تا اجرای مقوله نامه ها در کشورهایی که به آنها ملحق شده اند تضمین شود. در مورد کشورهایی که ملحق نشده اند، این بیانیه کمک جدید مهمی به شمار می رود. نخست، این موضوع به رسمیت شناخته می شود که اعضای سازمان بین المللی کار، حتی اگر به مقوله نامه های مورد نظر ملحق نشده باشند، موظف هستند با حسن نیت و مطابق با اساسنامه سازمان، اصول مربوط به حقوق بنیادین را رعایت نمایند که موضوع اینگونه مقوله نامه است. نکته بعدی که اولین جنبه پیگیری طرح شده در پیوست بیانیه است، تلاش برای تحقق این هدف با اجرای رویه منحصر به فرد اساسنامه ای سازمان بین المللی کار است که مطابق با آن هر ساله از کشورهایی که به مقوله نامه های اصلی ملحق نشده اند خواسته می شود گزارش های مربوط به پیشرفت انجام شده در زمینه اجرای اصول نهادینه در آنها را ارائه نمایند.

در آخر اینکه سازمان با تعهد جدی برای بسیج منابع بودجه ای خود و نفوذ خود برای کمک به اعضای خود برای تحقق اهداف اجلاس کپنهاگ، یک گام به پیش می رود. این تعهد، به عنوان دومین جنبه پیگیری طرح شده در پیوست، در گزارش جهانی بازتاب یافته است. گزارش جهانی مروری است از میزان پیشرفته حاصله در طول دوره چهارساله گذشته در کشورهایی که به مقوله نامه های اصلی ملحق شده اند و نیز کشورهایی که ملحق نشده اند. این گزارش به عنوان مبنای ارزیابی میزان اثربخشی اقدام انجام شده طی دوره قبلی و به عنوان نقطه شروع برنامه های اقدام برای کمک های بیشتر استفاده می شود.

سازمان بین المللی کار با تصویب این بیانیه، به چالشی که جامعه بین الملل با سازمان مطرح نموده، پرداخته است. در این بیانیه کف اجتماعی در سطح جهانی برای پاسخگویی به واقعیت های جهانی شدن تدوین شده است و اکنون می تواند به قرن جدید با خوشبینی تازه بنگرد.

میشل هنسن

یادداشت مربوط به

نسخه دوم

اجلاس ۹۹ کنفرانس عمومی سازمان بین المللی کار در ماه ژوئن ۲۰۱۰، پیشرفت انجام شده توسط اعضا در زمینه رعایت، ترویج و تحقق اصول و حقوق بنیادین در کار را خاطر نشان شد. کنفرانس همچنین ضرورت حمایت از این پیشرفت را با حفظ و تداوم رویه پیگیری بیانیه اصول و حقوق بنیادین در کار سازمان بین المللی کار مصوب ژوئن ۱۹۹۸ متذکر شد.

به همین مناسبت، کنفرانس تصویب بیانیه سازمان بین المللی کار در خصوص عدالت اجتماعی برای جهانی شدن عادلانه در اجلاس ۹۷ خود در سال ۲۰۰۸ را یادآور شد. کنفرانس ضرورت هماهنگی کارکرد پیگیری هر دو بیانیه را مورد توجه قرار داد.

به همین شکل، کنفرانس نسخه اصلاحی پیوست بیانیه سازمان بین المللی کار در خصوص اصول و حقوق بنیادین در کار را که جایگزین متن اصلی پیوست مصوب سال ۱۹۹۸ می شود، تصویب نمود. پیوست اصلاحی در این چاپ دوم لحاظ شده است.

بیانیه سازمان بین المللی کار در خصوص

اصول و حقوق بنیادین

در کار

نظر به اینکه بنیان سازمان بین المللی کار بر این باور است که عدالت اجتماعی برای صلح جهانی و پایدار ضروری است؛

نظر به اینکه رشد اقتصادی ضروری است اما برای تضمین انصاف و عدالت، پیشرفت اجتماعی و ریشه کنی فقر کافی نیست، و این موضوع مؤید نیاز سازمان بین المللی کار به ترویج سیاست های قوی اجتماعی، عدالت و نهادهای دموکراتیک است؛

نظر به اینکه سازمان بین المللی کار بایستی اکنون بیش از هر زمان دیگر از تمامی منابع استانداردگذاری، همکاری های فنی و تحقیقات خود در تمامی حوزه های صلاحیت خود به ویژه در عرصه اشتغال، آموزش های حرفه ای و شرایط کار استفاده نماید تا اطمینان حاصل شود که در بافت راهبرد جهانی برای توسعه اقتصادی و اجتماعی، سیاست های اقتصادی و اجتماعی مشترک عناصر را برای ایجاد توسعه پایدار فراگیر تقویت می کنند؛

نظر به اینکه سازمان بین المللی کار بایستی توجه ویژه به مشکلات افراد دارای نیازهای ویژه اجتماعی داشته باشد، به خصوص بیکاران و کارگران مهاجر و تلاش های بین المللی، منطقه ای و ملی را با هدف رفع مشکلات آنان و ترویج سیاست های موثر با هدف اشتغال زایی بسیج و حمایت نماید؛

نظر به اینکه به منظور حفظ پیوند بین پیشرفت اجتماعی و رشد اقتصادی، تضمین اصول و حقوق بنیادین در کار از اهمیت ویژه ای برخوردار است به نحوی که افراد ذی ربط را قادر می سازد آزادانه و براساس تساوی فرصت ها سهم عادلانه خود را از ثروت مطالبه کنند که به ایجاد آن کمک کرده اند و پتانسیل کامل انسانی خود را تحقق بخشند؛

نظر به اینکه سازمان بین المللی کار طبق اساسنامه خود یک سازمان بین المللی و نهاد ذی صلاح برای تدوین و رسیدگی به استانداردهای بین المللی کار است و از حمایت و پشتیبانی جهانی برای ترویج حقوق بنیادین در کار بر خوردار است که در اصول اساسنامه ای سازمان نهادینه شده است؛

نظر به اینکه در شرایط وابستگی اقتصادی فزاینده، تاکید مجدد بر ماهیت تغییرناپذیر اصول و حقوق بنیادین مندرج در اساسنامه سازمان و ترویج اجرای آنها در سطح جهانی امری ضروری است؛

کنفرانس بین المللی کار،

۱. یادآور می شود

(الف) که تمامی کشورهای عضو در پیوستن آزادانه خود به سازمان بین المللی کار اصول و حقوق مندرج در اساسنامه سازمان و در بیانیه فیلادلفیا را تایید نموده اند، و متعهد شده اند که برای تحقق اهداف کلی سازمان با استفاده از تمامی منابع خود به طور کامل در راستای شرایط خاص خود تلاش نمایند؛

(ب) که اصول و حقوق مذکور به شکل حقوق و تعهدات خاص در مقابله نامه هایی ابراز و تدوین شده است که در داخل و خارج از سازمان به عنوان بنیادین به رسمیت شناخته شده است.

۲. اعلام می نماید که تمامی اعضا، حتی اگر به مقابله نامه های مورد نظر ملحق نشده باشند، براساس عضویت خود در سازمان با حسن نیت و مطابق با اساسنامه سازمان موظف به رعایت، ترویج و تحقق اصول مربوط به حقوق بنیادین موضوع مقابله نامه های مذکور هستند، یعنی:

(الف) آزادی انجمن و شناخت موثر حق مذاکره دسته جمعی؛

(ب) حذف تمامی شکل های کار اجباری و الزام آور؛

(ج) محو واقعی و موثر کار کودک؛ و

(د) رفع تبعیض در ارتباط با اشتغال و حرفه.

۳. وظیفه سازمان برای کمک به اعضای خود را در واکنش به نیازهای رسمی و ابراز شده آنان به منظور تحقق اهداف مزبور با استفاده کامل از منابع سازمانی، عملیاتی و بودجه ای خود، از جمله با بسیج منابع و حمایت های خارجی و نیز با ترغیب سایر سازمان های بین المللی که سازمان بین المللی کار با آنها ارتباط دارند، طبق ماده ۱۲ اساسنامه سازمان، برای پشتیبانی از اینگونه تلاش ها از طرق زیر به رسمیت می شناسد:

(الف) از طریق ارائه همکاری های فنی و خدمات مشاوره ای برای ترویج الحاق و اجرای مقاولة نامه های بنیادین؛

(ب) از طریق کمک به اعضای که در تلاش های خود برای رعایت، ترویج و تحقق اصول مربوط به حقوق بنیادین موضوع مقاولة نامه های مذکور هنوز در موقعیت الحاق به برخی یا تمامی مقاولة نامه های یادشده نیستند؛ و

(ج) از طریق کمک به اعضا در تلاش آنان برای ایجاد فضایی برای توسعه اقتصادی و اجتماعی.

۴. تصویب می نماید که این بیانیه، به عنوان یک پیگیری ترویجی معنا دار و موثر باید مطابق با اقدامات تعیین شده در پیوست این سند به طور کامل اجرا و به عنوان بخش لاینفک این بیانیه در نظر گرفته شود.

۵. تاکید می نماید که استانداردهای کار نبایستی برای اهداف تجاری حمایت از تولیدات داخلی استفاده شود، و اینکه هیچ مطلبی در این بیانیه و پیگیری آن نباید بدین منظور استناد یا استفاده شود؛ علاوه براین، مزیت مقایسه ای هر کشوری نبایستی به هیچ عنوان از طریق این بیانیه و پیگیری آن مورد سؤال قرار گیرد.

پیوست (اصلاحی)

پیگیری بیانیه

۱. هدف کلی

۱. هدف از پیگیری به شرح زیر حمایت و ترغیب تلاش های انجام شده از سوی اعضای سازمان برای ترویج اصول و حقوق بنیادین نهادینه شده در اساسنامه سازمان بین المللی کار و بیانیه فیلادلفیا و تاکید مجدد آن در این بیانیه است.
۲. در راستای این هدف، که به طور اکید از ماهیت ترویجی برخوردار است، این پیگیری امکان شناسایی حوزه هایی را فراهم خواهد ساخت که کمک سازمان در این حوزه ها از طریق فعالیت های همکاری فنی آن می تواند برای اعضای سازمان مفید باشد و به آنان کمک شود تا اصول و حقوق بنیادین مذکور را به مرحله اجرا درآورند. این یک جایگزین برای سازوکارهای نظارتی رسمی نیست و نباید کارکرد آنها را مانع شود؛ در نتیجه، موقعیت های خاص در حیطه سازوکارهای مذکور نباید در چارچوب این پیگیری بررسی یا بررسی مجدد شود.
۳. دو جنبه این پیگیری که ذیلا شرح داده شده است، مبتنی بر رویه های موجود هستند: یعنی پیگیری سالانه مربوط به مقابله نامه های بنیادین غیرالحاقی که صرفا انطباق با روش های موجود اجرای ماده ۱۹، بند ۵(ه) اساسنامه سازمان را ایجاب می کند؛ و گزارش جهانی که برای کسب بهترین نتایج از روش های انجام شده به استناد اساسنامه استفاده می شود.

۲. پیگیری سالانه مربوط به

مقاله نامه های بنیادین غیرالحاقی

الف. هدف و محدوده

۱. هدف ارائه فرصتی برای بررسی هرساله تلاش های انجام شده مطابق با بیانیه از سوی کشورهای عضو از طریق روش های ساده برای جایگزین کردن بررسی چهارساله وضع شده توسط هیات مدیره در سال ۱۹۹۵ است که این کشورها هنوز به تمامی مقاله نامه های بنیادین ملحق نشده اند.
۲. این پیگیری هرساله چهار حوزه اصول و حقوق بنیادین ذکر شده در بیانیه را پوشش خواهد داد.

ب. روش ها

۱. پیگیری مبتنی بر گزارش هایی خواهد بود که طبق ماده ۱۹ بند ۵(ه) اساسنامه از کشورهای عضو درخواست می شود. شکل های گزارش به نحوی تنظیم خواهند شد تا اطلاعات از دولت هایی اخذ شود که به یک یا چند مقاله نامه بنیادین ملحق نشده اند، درخصوص هرگونه تغییراتی که ممکن است در قوانین و روش های آنان رخ دهد، با در نظر گرفتن ماده ۲۳ اساسنامه و روش های رسمی.
۲. این گزارش ها که توسط دفتر بین المللی کار گردآوری می شود، توسط هیات مدیره بررسی خواهد شد.
۳. به منظور ارائه مقدمه ای برای گزارش هایی که به این صورت گردآوری می شود، و جلب توجه به هرگونه جنبه هایی که نیازمند بحث و بررسی عمیق تر هستند، دفتر می تواند انتصاب گروهی از کارشناسان را بدین منظور توسط هیات مدیره درخواست نماید.
۴. تعدیل و تغییرات در رویه های موجود هیات مدیره بایستی مورد بررسی قرار گیرد تا کشورهای عضو که در هیات مدیره نماینده ای ندارند بتوانند به مقتضی ترین نحو ممکن، توضیحاتی که ممکن است طی مباحث و مذاکرات هیات مدیره برای تکمیل اطلاعات مندرج در گزارش های آنان لازم و مفید باشد را ارائه نمایند.

۳. گزارش جهانی در خصوص اصول و حقوق بنیادین در کار

الف. هدف و محدوده

۱. هدف از این گزارش ارائه تصویر جهانی پویا در ارتباط با هر مقوله از اصول و حقوق بنیادین است که طی دوره چهارساله قبلی مورد اشاره قرار گرفته است و به عنوان مبنایی برای ارزیابی و سنجش اثر بخشی کمک های سازمان و تعیین اولویت های دوره بعدی، به شکل برنامه های اقدام برای همکاری های فنی به خدمت گرفته می شود که به ویژه برای بسیج منابع داخلی و خارجی لازم برای اجرای آنها طراحی شده است.
۲. گزارش مذکور هر ساله یکی از چهار مقوله اصول و حقوق بنیادین را به نوبت پوشش خواهد داد.

ب. روش ها

۱. گزارش مذکور با مسئولیت مدیرکل براساس اطلاعات رسمی یا اطلاعات گردآوری و ارزیابی شده مطابق با رویه های رسمی تنظیم خواهد شد. در مورد کشورهایی که به مقاله نامه های بنیادین ملحق نشده اند، این گزارش به ویژه براساس یافته های پیگیری سالانه فوق الذکر خواهد بود. در مورد کشورهایی که به مقاله نامه های مزبور ملحق شده اند، گزارش به ویژه بر اساس گزارش هایی خواهد بود که به استناد ماده ۲۲ اساسنامه تهیه می شود.
۲. این گزارش برای بحث های سه جانبه به عنوان گزارش مدیرکل به کنفرانس تسلیم خواهد شد. کنفرانس می تواند این گزارش را به طور جداگانه از گزارش های تهیه شده طبق ماده ۱۲ نظامنامه خود بررسی نماید و می تواند آن را طی نشست که کاملاً به این گزارش اختصاص یافته است مورد بحث قرار دهد، یا به هر نحو مقتضی دیگر بررسی نماید. سپس هیات مدیره در یک نشست اولیه، نتایج را از این بحث ها در ارتباط با اولویت ها و برنامه های اقدام برای کمک های فنی که جهت دوره چهارساله بعدی به اجرا درخواهد آمد تنظیم می نماید.

۴. بنابراین مقرر گردید:

۱. کنفرانس باید در موقع مقتضی، بهره برداری از این پیگیری را با عنایت به تجربه به دست آمده مورد بررسی و بازنگری قرار دهد تا ارزیابی شود که آیا به قدر کفایت هدف کلی مندرج در بخش ۱ را محقق شده است.

مراتب فوق بیانیه سازمان بین المللی کار در خصوص اصول و حقوق بنیادین در کار و پیگیری آن^۱ است که از سوی کنفرانس عمومی سازمان بین المللی کار در خلال هشتاد و ششمین اجلاس سازمان در ژنو به تصویب رسید و در تاریخ ۱۸ ژوئن ۱۹۹۸ خاتمه یافت. در تایید مراتب فوق ما امضای خود را در نوزدهمین روز ماه ژوئن ۱۹۹۸ الصاق نمودیم.

رئیس کنفرانس

ژان ژاک اوکسلان

مدیرکل دفتر بین المللی کار

میشل هنسن

^۱ یادداشت سردبیر: متن اصلی پیگیری بیانیه، آنگونه که در کنفرانس بین المللی کار در سال ۱۹۹۸ تدوین گردید، با متن بازنگری شده پیوست مصوب کنفرانس بین المللی کار در سال ۲۰۱۰ جایگزین شد.